

Sikkens Systeem info

Laksystemen voor Oldtimers

November 2006

Laksystemen voor Oldtimers

Sikkens Systeem Info

Toelichting

In dit boekje treft u informatie aan over laksystemen die u kunt toepassen op klassieke auto's ('oldtimers'). De manier van werken verschilt bij het restaureren van oldtimers sterk van normaal schadeherstel. Zo zal bij normaal schadeherstel een carrosseriedeel veel eerder vervangen worden dan bij het opknappen van een oldtimer. De originaliteit staat hoog in het vaandel. Normaal schadeherstel vindt dikwijls binnen een dag plaats, terwijl over het restaureren van oldtimers vaak jaren gedaan wordt.

Laklagen verfraaien de carrosserie en beschermen deze tegen corrosie. Oldtimerbezitters besteden dan ook veel zorg aan het lakwerk. Over het te volgen laksysteem bestaat echter vaak onduidelijkheid. Het mondeling overbrengen van onvolledige informatie leidt er vaak toe dat men verkeerde producten of systemen toepast, waardoor later problemen ontstaan. De eigenaar of eigenaresse voert, alvorens de auto naar een autospuiterij te brengen, voorbereidende werkzaamheden immers vaak zelf uit.

De informatie in dit boekje is vooral bedoeld om u een indruk te geven van de diverse producten die u kunt (laten) toepassen en u in staat te stellen uw voorbereidende werkzaamheden goed af te stemmen met het spuitbedrijf. Voor meer informatie kunt u bellen met de afdeling Technische Voorlichting Autoreparatielakken in Sassenheim.

Akzo Nobel Car Refinishes bv
Sikkens Autolakken
Technische Voorlichting

Postbus 3
2170 BA Sassenheim
Tel: 071 3083333

Sikkens Systeem Info 08.11.06

Inhoudsopgave		pagina
1.	Inleiding	3
2.	Kaalmaken van de carrosserie	4
3.	Verzinken van de carrosserie	5
3.1.	Aanbrengen van een metallieke zinklaag	5
3.2.	Aanbrengen van zinkstofrijke verflagen	5
4.	De juiste primer kiezen	6
5.	Strakmaken van de carrosserie	7
5.1.	Plamuren	7
5.2.	Toepassing van polyester spuitplamuur	9
6.	Voorbehandeling en grondbehandeling	10
6.1.	Behandeling van staal	10
6.2.	Behandeling van tweecomponenten epoxyzinkstofcompound	12
6.3.	Behandeling van verzinkt staal	12
7.	Het spuiten van de aflak	13
8.	Behandeling van het chassis	14
9.	Productinformatie	15
10.	Aantekeningen	16
11.	Algemene informatie	17

1. Inleiding

Gebruik op elkaar afgestemde producten

Een van de belangrijkste voorwaarden voor een goede bescherming van de carrosserie is het toepassen van een geschikt laksysteem. Het laksysteem moet borg staan voor optimale corrosiewering en de auto verfraaien. Daarom is het belangrijk uitsluitend hoogwaardige, op elkaar afgestemde lakproducten te gebruiken.

De ondergrond als uitgangspunt

De voorbehandelingsmethode en de productkeuze is altijd afhankelijk van de ondergrond en de staat waarin die ondergrond verkeert. U kunt bijvoorbeeld te maken hebben met een verweerde maar verder nog volledig intacte laklaag, een sterk verroeste ondergrond, verzinkt staal of staal dat reeds van een corrosiewerende grondverf is voorzien.

Schuurpapier

De in dit boekje genoemde schuurgrofjes zijn gebaseerd op 3M droog schuurpapier, type 255 P. Wilt u een ander merk of type schuurpapier gebruiken, raadpleeg dan voor vergelijkbare grofjes de tabel hieronder:

3M 255 P

P120
P220
P320
P400
P500

Mirka Gold

P120
P220
P320
P400
P500

Overleg voordat u begint

Er zijn uitgangspunten te bedenken waarbij andere laksystemen in aanmerking komen dan de systemen die wij in dit boekje beschrijven. Dit boekje is dan ook slechts een hulpmiddel bij het kiezen van een laksysteem. Ga niet overhaast te werk, maar overleg eerst met - voor zover van toepassing - het straalbedrijf, het spuitbedrijf en de lakleverancier. De medewerkers van de afdeling Technische Voorlichting Autoreparatielakken in Sassenheim staan u graag te woord.

---

2. Kaalmaken van de carrosserie

Oude laklagen

In het algemeen raden wij aan oude laklagen altijd geheel te verwijderen. Oldtimers zijn vaak enkele keren overgespoten, waardoor een dikke laag lak op de auto aanwezig is. De laklaag die u aanbrengt kan net teveel van het goede zijn. Er kunnen dan problemen ontstaan zoals lage glans, onthechting van de lak en aftekening van reparatieplekken.

Ook is bij Oldtimers vaak gebruik gemaakt van lakken op basis van thermoplasten (1 componenten lak). Thermoplasten kunnen onder invloed van sommige oplosmiddelen, welke in de huidige producten zijn verwerkt, "opweken".

Dit kan na drogen zichtbaar worden als craquelé.

Verwijder de laklagen echter pas wanneer u er zeker van bent dat u met de opbouw van het laksysteem kunt beginnen. Onverwacht oponthoud is er nogal eens de oorzaak van dat de kale carrosserie maandenlang op verdere behandeling moet wachten. Roest is dan het onvermijdelijke gevolg. Geheel verwijderen van de laklagen is natuurlijk niet altijd nodig; als de laklaag op auto nog origineel is en intact, dan hoeft u de laklaag meestal niet te verwijderen.

Mogelijkheden om de auto kaal te maken

Stralen

Laat een stalen carrosserie bij voorkeur stralen tot de Zweedse reinheidsgraad SA 2½-3. Dit moet deskundig gebeuren om vervorming van het plaatwerk te voorkomen. Stralen is de meest ideale voorbehandelingsmethode, omdat roest en andere verontreinigingen grondig worden verwijderd. Als het voor u niet haalbaar is om de carrosserie te (laten) stralen, verwijder de laklagen dan door middel van afbijten.

Afbijten

Maak de laklaag goed schoon. Ruw vervolgens de laklaag op met grof schuurpapier of een staalborstel en ontvet met Sikkens M700. Dit lijkt omslachtig maar door het opruwen en ontvetten kan afbijtmiddel beter in de laklaag dringen. Het afbijten gaat dan gemakkelijker. Smeer de laklaag in met afbijtmiddel en dek het af met dun plasticfolie, hierdoor werkt de afbijt beter in op de laklaag. Wacht tot de laklaag zacht is en loskomt van de ondergrond. Verwijder dan de folie, en schrap de laklagen met bijv. een plamuurmes van de ondergrond af. Draag altijd een beschermingsbril en handschoenen om ogen en huid te beschermen. Verwijder afbijtresten met water, eventueel met behulp van een hogedrukreiniger en schuur daarna het oppervlak na met droog schuurpapier grofte P220. Afbijt/verfrestanten zijn gevaarlijk afval. Voer deze op verantwoorde wijze af.

Voorkom roestvorming

Breng op kaal staal zo snel mogelijk een goede roestwerende primer aan, bijv. Sikkens Primer Surfacer EP II. Deze epoxyprimer heeft een uitstekende roestwering en polyesterplamuur hecht er prima op. Zorg er altijd voor dat u genoeg laagdikte van de primer aanbrengt. U brengt immers nog geen aflak aan, zodat de primer blootstaat aan vocht uit de lucht. De roestwering van de primer is pas optimaal als er een redelijke laagdikte is aangebracht.

Achterhaal het kleurnummer vóórdat u de auto kaalmaakt!

Zorg ervoor dat u het kleurnummer van de auto weet vóórdat u de laklagen verwijdert, want kleurnummers van oldtimers zijn moeilijk te achterhalen. Met een onderdeel van de auto kunt u naar uw lakleverancier gaan om met behulp van een stalenboek het kleurnummer te achterhalen.

Inlassen van nieuwe stukken plaatwerk

Vaak zijn delen van de carrosserie zeer ernstig door corrosie aangetast. Het is dan noodzakelijk deze delen te verwijderen en nieuwe stukken plaatwerk in te lassen. Soms is een deel zo ernstig verroest dat het beter is nieuw plaatwerk aan te schaffen. Het opvullen van gaten met glasvezelversterkte polyester raden wij af; dit biedt slechts een tijdelijke oplossing.

3. Verzinken van de carrosserie

Verzinken

Zink is zeer geschikt om staal tegen corrosie te beschermen. Velen laten de auto dan ook geheel kaal stralen en direct van een zinklaag voorzien. Het is belangrijk te weten dat er diverse manieren zijn om zink aan te brengen, want niet iedere zinklaag is geschikt om er autolak op aan te brengen.

3.1. Aanbrengen van een metallieke zinklaag

Een 'metallieke' zinklaag (puur zink) op staal geeft zeer goede bescherming tegen corrosie. Er zijn diverse methoden om staal te verzinken. We noemen twee methoden:

Thermisch verzinken

Bij thermisch verzinken worden objecten korte tijd in vloeibare zink gedompeld. Vervolgens wordt het object weer uit het zinkbad getakeld, waarna een zinklaag op het staaloppervlak achterblijft.

Electrolytisch verzinken

Bij elektrolytisch verzinken wordt het object langs electrochemische weg van een zinklaag voorzien; de zinkdeeltjes worden door het staaloppervlak aangetrokken en vormen een laag.

Verzinken is zeer specialistisch werk. Als u hier meer over wilt weten is het verstandig contact op te nemen met de Stichting Doelmatig Verzinken, Pluimenweg 2, 3925 BK Scherpenzeel (gld). Telefoon: 033 2770101. Email: sdv@worldonline.nl

3.2. Aanbrengen van zinkstofrijke verflagen

Alternatieve verzinkmethode

Het laten verzinken van objecten is vaak een kostbare aangelegenheid. Een alternatief voor het 'echte' verzinken is het bedekken van staal met een zinkstofrijke verflaag. Als u de carrosserie laat stralen, dan zal het straalbedrijf wellicht voorstellen de carrosserie tevens van zo'n zinkstofrijke verflaag te voorzien. Het meest gebruikte type is hieronder beschreven:

Tweecomponenten epoxy-zinkstofcompound

Epoxyzinkstofcompound is een verf op basis van epoxyhars, met een zéér hoog gehalte zinkstof. De verf bestaat uit twee componenten, verf en verharder, die vlak voor gebruik met elkaar gemengd worden. Dit type zinkstofprimer geeft een zeer stevige, duurzame verflaag. Dergelijke producten past men doorgaans toe op constructiestaal in industriële omgeving. Akzo Nobel Coatings levert een product dat geschikt is als ondergrond voor een autolaksysteem: [Redox EP 3105](#).

4. De juiste primer kiezen

Waar moet u rekening mee houden?

Bij de keuze van een goede primer dient u met een aantal zaken rekening te houden. Uit welk materiaal is de carrosserie opgebouwd, in welke staat verkeert de ondergrond en welke producten moeten - rekening houdend met de staat van de ondergrond - naderhand nog aangebracht worden?

Kaal staal

In de meeste gevallen zult u te maken hebben met een stalen carrosserie die u door stralen of afbijten en schuren heeft ontdaan van corrosie en oude laklagen. Afhankelijk van de mate waarin de carrosserie door corrosie was aangetast, is de ondergrond na het stralen en wellicht inlassen van nieuwe stukken plaatwerk, niet meer geheel 'strak'. Dit betekent dat u de ondergrond door bijvoorbeeld plamuren zo moet bewerken, dat weer een strakke ondergrond kan ontstaan voor de uiteindelijk aan te brengen aflak. Is er sprake van deze situatie, breng dan als primer (letterlijk 'eerste laag') een epoxyprimer aan. Een dergelijke primer hecht uitstekend op staal en kan overgeplamuurd worden met polyester (spuit)plamuur. Wij raden hiervoor aan: Sikkens Primer Surfacer EP II.

Verzinkt staal

Als u de carrosserie heeft laten stralen en vervolgens heeft laten verzinken, dan zal de carrosserie niet meer geheel 'strak' zijn. Dit betekent dat u ook dan de ondergrond moet bewerken, zodat weer een strakke ondergrond ontstaat voor de aan te brengen aflak. Is er sprake van deze situatie, breng dan ook hier als primer Sikkens Primer Surfacer EP II aan.

Noot: als de verzinkte carrosserie geheel gaaf is (geen deuken of oneffenheden), dan kunt u (in plaats van Primer Surfacer EP II) als eerste laag een washprimer toepassen. Gebruik hiervoor bijvoorbeeld Sikkens Washprimer 1K CF.

Polyester

Polyester is van nature vochtgevoelig materiaal. Het is daarom van belang het polyesteroppervlak goed 'af te sluiten' met een primer die dicht van structuur is. Ook hier is Primer Surfacer EP II de aangewezen primer. Het is verstandig, vóórdat u oneffenheden in de polyester carrosserie plamuurt met polyesterplamuur, éérst een laag Primer Surfacer EP II aan te brengen. Polyesterplamuur trekt namelijk vocht aan. Als onder de plamuur geen epoxyprimer aanwezig is, kan - door de polyesterplamuur aangetrokken - vocht het polyester bereiken. Hierdoor kan later o.a. 'blistering' in de laklaag ontstaan (vochtblaasjes).

Aluminium

Op gave aluminium carrosserieën verdient het de aanbeveling om als primer Washprimer 1K CF aan te brengen. Dit product zorgt voor maximale hechting van het laksysteem. Oneffenheden in de carrosserie dient u, voordat u primer aanbrengt, strak te maken met universele polyesterplamuur: Polykit IV.

Volledig intacte laklaag

Op een volledig intacte laklaag hoeft u geen primer aan te brengen. Het volstaat de laklaag met fijn schuurpapier glad te schuren, waarna u aflak kunt aanbrengen. Wees wel alert op doorschuren van de laklaag. Als u de laklaag doorschuurt, voorzie doorgeschuurde plekken dan van een laag primer (Washprimer 1K CF), gevolgd door een laag tweecomponentenfiller (bijvoorbeeld Colorbuild).

---

5. Strakmaken van de carrosserie

5.1 Plamuren

Eerst Primer Surfacer EP aanbrengen

Het is verstandig, vóórdat u deuken en oneffenheden in de carrosserie plamuurt met polyesterplamuur, éérst een laag epoxyprimer aan te brengen (Primer Surfacer EP II). Polyesterplamuur trekt namelijk vocht aan. Als onder de plamuur geen epoxyprimer aanwezig is, kan - door de polyesterplamuur aangetrokken - vocht het staal bereiken. Hierdoor kan roestvorming ontstaan of 'blistering' in de laklaag (vochtblaasjes).

Polyesterplamuur

Akzo Nobel Coatings levert diverse typen polyesterplamuur. We noemen er drie:

Polysoft

Polysoft is een fijngepigmenteerde polyesterplamuur voor het opvullen van deuken en oneffenheden in staal en polyester. Deze plamuur is 'licht van gewicht', gemakkelijk te verwerken en 'thixotrop', waardoor het op verticale delen niet zo snel uitzakt. U kunt Polysoft dan ook in één keer een hoge laagdikte opbrengen.

Polykit IV

Polykit IV is een polyesterplamuur voor het opvullen van deuken en grove oneffenheden. Deze plamuur is behalve op staal en polyester óók toepasbaar op verzinkt staal, roestvaststaal en aluminium.

Polystop LP

Polystop LP is zeer fijn van structuur, waardoor deze plamuur met name geschikt is voor minder diepe beschadigingen. U kunt Polystop LP ook gebruiken als 'afwerkplamuur' over een grovere polyesterplamuur zoals Polysoft. De verwerkingstijd van Polystop LP is beïnvloedbaar door meer of minder verharder toe te voegen. 'LP' staat dan ook voor 'Longer Potlife' ofwel langere verwerkingstijd. Dit maakt het product ook geschikt voor het egaliseren van grote vlakken.

Plamuur aanmaken

Meng polyesterplamuur en verharder met elkaar met behulp van twee plamuurmessen. Niet roeren, want dit veroorzaakt luchtbelletjes in de plamuur. Deze luchtbelletjes schuurt u open, waardoor gaatjes ontstaan. Door de plamuur met behulp van twee messen te mengen voorkomt u ook verontreiniging van de plamuur. Houd tijdens de verwerking de verwerkingstijd (potlife) van de gemengde plamuur in de gaten. Als de potlife bijna verstreken is, dan wordt de plamuur stug en loopt u risico op opentrekken van de plamuur. Hierdoor ontstaat een grof oppervlak, waardoor het veel moeite zal kosten de plamuur strak te krijgen.

Gereedschap

Voor het aanbrengen van polyesterplamuur zijn diverse gereedschappen in de handel:

Engels mes	- voor vlakke ondergronden
Japans mes	- voor vlakke- en licht gebogen ondergronden
Duoflex mes	- voor omvangrijke vlakke ondergronden
Rijmes	- voor zeer omvangrijke vlakke ondergronden
Plamuurrubber	- voor gebogen oppervlakken
Plastic spaan	- voor gebogen oppervlakken en profielen

Plamuur verwerken

Breng niet meer plamuur aan dan nodig is. Plamuur snel, zodat u klaar bent voordat de plamuur begint te drogen. Voorkom 'plamuurruggen', zorg dat de plamuur zo strak en glad mogelijk op het oppervlak terecht komt. Gebruik bij vlakke ondergronden altijd een plamuurmes. Plamuur de randen die aan de zijanten van het mes ontstaan verlopend weg tot op de ondergrond. Houd het plamuurmes onder een hoek van circa 60°. Alleen dan ontstaat een gesloten plamuurlaag die gemakkelijk te schuren is.

Strakschuren van de plamuur

Het strakschuren van de polyesterplamuur moet altijd droog gebeuren. Polyesterplamuur zuigt namelijk vocht op. Nat schuren van polyesterplamuur kan dan ook grote problemen veroorzaken. Het staal onder de plamuur kan bijvoorbeeld gaan roesten, en de kans op blistering (blaasjes in de laklaag) is zeer groot. Voor het strakschuren van polyesterplamuur kunt u een schuurblok, schuurvijl en een schuurmachine gebruiken. Gebruik een schuurmachine echter alleen om de plamuur vóór te schuren. Echt goed strakschuren lukt alleen met een handblok of schuurvijl.

Strakschuren met een handblok/schuurvijl

Het volledig strakschuren van een plamuurplek lukt alleen met een handblok of schuurvijl. Met deze gereedschappen gaat het schuren langzamer dan met een machine, zodat u kunt voorkomen dat u teveel plamuur weghaalt. Wissel tijdens het schuren de schuurrichting af om te voorkomen dat er geulen ontstaan die zich later in de laklaag aftekenen. Er bestaan schuurblokken voor zelfklevende stroken, voor zelfklittend papier en blokken met een klemsysteem.

Schuurpapier

Goed schuurpapier is onmisbaar bij het voorbereiden van een autocarosserie. Bespaar uzelf veel ergernis en gebruik kwalitatief goed schuurpapier, zoals 3M type 255 P of Mirka Gold.

5.2. Toepassing van polyester spuitplamuur

Polysurfacer

Als de carrosserie veel deuken en oneffenheden vertoont en u heeft veel plekken moeten plamuren, dan is het meestal erg moeilijk om de auto echt 'strak' te krijgen. Het is in dit geval aan te bevelen, de auto na het plamuren geheel in een polyester spuitplamuur te spuiten: Polysurfacer. Dit is als het ware een verspuitbare polyesterplamuur waarmee u zeer hoge laagdiktes kunt aanbrengen.

Laat de Polysurfacer goed doorharden en schuur deze vervolgens strak met droog schuurpapier grofte P220. Maak het oppervlak stofvrij en plamuur zonodig de laatste oneffenheden weg met Polystop LP. Schuur de totale ondergrond na doorharding van de Polystop LP glad met droog schuurpapier grofte P320. Maak hierna het geheel stofvrij en ontvet met M700.

'Afsluiten' met epoxyprimer

Polysurfacer is een polyester materiaal en trekt - net als polyesterplamuur - vocht aan. Het is daarom belangrijk dat u Polysurfacer isoleert. Gebruik hiervoor bij voorkeur Primer Surfacer EP II.

---

6. Voorbehandeling en grondbehandeling

6.1 behandeling van staal

<p>Voorbehandeling</p>	<p>Schuur gestraald staal goed na met droog schuurpapier, grofte P120 - P220. Hierdoor ontstaat een minder grof oppervlak, zodat de aan te brengen verfproducten het oppervlak eerder zullen vullen. Indien u de carrosserie niet heeft laten stralen, maar in plaats daarvan de laklagen heeft verwijderd met afbijt, schuur het staal dan na met grofte P220. Maak de ondergrond voordat u primer aanbrengt stofvrij en ontvet met M700.</p>
<p>Primer aanbrengen</p>	<p>Primer aanbrengen</p> <p>Nadat u de carrosserie heeft kaalgemaakt, dient u zo snel mogelijk een goede roestwerende primer aan te brengen. Spuit de carrosserie bij voorkeur in <u>minimaal twee lagen Primer Surfacer EP II</u>. Zorg ervoor dat u voldoende laagdikte aanbrengt!</p> <p>Uit ervaring weten we dat de werkzaamheden aan een oldtimer vaak lange tijd, soms wel jaren in beslag nemen. Het kan dus zijn dat u, nadat u de Primer Surfacer EP II heeft aangebracht, de werkzaamheden onderbreekt. Als u inderdaad pas na langere tijd de werkzaamheden hervat, controleer dan of de primerlaag nog intact is en verwijder zonedig roest. In het ongunstigste geval moet u plekken weer kaalschuren en nogmaals voorzien van twee lagen Primer Surfacer EP II.</p>
<p>Plamuren</p>	<p>Ga pas plamuren als u zeker weet dat u ook de laklagen op korte termijn aanbrengt. Dit is belangrijk want onafgedekte polyesterplamuur trekt vocht aan. Op termijn kan dit leiden tot 'blistering' (vochtblaasjes) in de aflak en roestvorming onder de plamuur.</p> <p>Laat Primer Surfacer EP II - voordat u plamuurt - minimaal enkele dagen doorharden en schuur deze primer met droog schuurpapier grofte P220. Maak de ondergrond vervolgens stofvrij en ontvet met M700.</p> <p>Plamuur deuken en oneffenheden vlak met polyesterplamuur. Gebruik hiervoor bijvoorbeeld <u>Polysoft</u>. Schuur de plamuur na doorharding 'strak' met droog schuurpapier, groftes P80/120 en P220. Maak de ondergrond vervolgens stofvrij en ontvet met M700.</p>
<p>Breng zonedig polyester spuitplamuur aan</p>	<p>Als de carrosserie veel deuken en oneffenheden vertoont en u heeft veel plekken moeten plamuren, dan is dit meestal onvoldoende om de auto echt 'strak' te krijgen. Het is in dit geval aan te bevelen, de auto geheel in een polyester spuitplamuur te spuiten: <u>Polysurfacer</u>.</p> <p>Laat de Polysurfacer goed doorharden en schuur deze vervolgens strak met droog schuurpapier grofte P220. Maak het oppervlak stofvrij en plamuur zonedig de laatste oneffenheden weg met <u>Polystop LP</u>. Schuur de totale ondergrond na doorharding van de Polystop LP glad met droog schuurpapier grofte P320. Maak hierna het geheel stofvrij en ontvet met M700.</p>

Epoxyprimer aanbrengen

Spuit de gehele auto weer in twee lagen Primer Surfacer EP II. Laat deze primer-surfacer minimaal enkele dagen doorharden en schuur vervolgens met droog schuurpapier grofte P320.

Filler aanbrengen

Als laatste grondbehandeling moet u een product aanbrengen dat vult en na schuren een optimaal gladde basis vormt voor de aan te brengen aflak. U kunt hiervoor bijvoorbeeld gebruiken:

Colorbuild

Colorbuild is een tweecomponentenfiller op acrylaatbasis. Deze filler vult de laatste krasjes in de ondergrond, is gemakkelijk te schuren en is overspuitbaar met alle gangbare aflakken.

Breng 2 tot 3 lagen Colorbuild aan en laat deze enkele dagen doorharden. Schuur de filler vervolgens glad met fijn schuurpapier, bijvoorbeeld droog schuurpapier grofte P500. Nat schuren met een vergelijkbare schuurgrofte kan natuurlijk ook (bij voorkeur 3M Wetordry type 314 bruin, grofte P800-P1000). Er zijn verschillende merken en typen schuurpapier in de handel. Raadpleeg daarom de schuurtabel op bladzijde 5.

Noot: schuur de filler pas glad als u weet dat u kort daarna de aflak aanbrengt. Als het spuiten van de aflak om wat voor reden dan ook een tijdje op zich laat wachten, schuur de filler dan vlak voordat u afspuit nogmaals. Doet u dit niet, dan loopt u risico op minder goede hechting van de aflak.

Na voorbereidende werkzaamheden (zoals afplakken, stofvrij maken en ontvetten) kunt u de aflak aanbrengen.

6.2. Behandeling van tweecomponenten epoxyzinkstofcompound

Voorbehandeling

Als uw auto is voorzien van een epoxyzinkstofcompound, laat deze dan minimaal een week doorharden. Schuur de zinkstofcompound vervolgens met droog schuurpapier grofte P320, maak het oppervlak stofvrij en ontvet met M700. Het schuren is om twee redenen noodzakelijk: op het oppervlak van de zinkstofcompound vormen zich zinkzouten die de hechting van de later aan te brengen verflagen nadelig beïnvloeden en bovendien is de ondergrond grof van structuur (het staal is immers gestraald).

Grondbehandeling

Spuit of kwast de gehele auto in twee lagen Primer Surfacer EP II. Vanaf dit moment kunt u twee dingen doen; u onderbreekt de werkzaamheden en doet enige tijd niets aan de auto of u zet de werkzaamheden voort.

Als u pas enige tijd later de werkzaamheden hervat, controleer dan of de primerlaag nog intact is en verwijder zonodig corrosie. In het ongunstigste geval moet u plekken kaal schuren en nogmaals voorzien van twee lagen Primer Surfacer EP II.

Verdere bewerking

Volg voor de verdere bewerkingen zoals plamuren, toepassing van spuitplamuur, epoxyprimer en filler de aanwijzingen in paragraaf 6.1.

6.3. Behandeling van verzinkt staal

Voorbehandeling

Thermisch verzinkt staal

De toplaag van de zinklaag bestaat uit puur zink, terwijl tussen die zinklaag en het staal een aantal zink/ijzerlegeringen ontstaan zijn. De zinklaag is daardoor als het ware 'verankerd' in het staal. De toplaag is zeer hard. Daarom moet u thermisch verzinkt staal zeer intensief schuren. Gebruik hiervoor droog schuurpapier grofte P80/120-P220. Maak de ondergrond vervolgens stofvrij en ontvet met M700.

Electrolytisch verzinkt staal

De zinklaag is bij electrolytisch verzinkt staal vaak een stuk dunner dan bij thermisch verzinkt staal. Schuur electrolytisch verzinkt staal dan ook wat fijner, zodat de zinklaag niet verloren gaat. Gebruik bijvoorbeeld droog schuurpapier grofte P220-P320.

Grondbehandeling

Spuit of kwast de gehele auto in twee lagen Primer Surfacer EP II. Vanaf dit moment zijn er twee mogelijkheden; u onderbreekt de werkzaamheden en doet enige tijd niets aan de auto of u zet de werkzaamheden voort.

Als u pas enige tijd later de werkzaamheden hervat, controleer dan of de primerlaag nog intact is en verwijder zonodig corrosie. In het ongunstigste geval moet u plekken kaal schuren en nogmaals voorzien van twee lagen Primer Surfacer EP II.

Verdere bewerking

Volg voor de verdere bewerkingen zoals plamuren, toepassing van spuitplamuur, epoxyprimer en filler de aanwijzingen in paragraaf 6.1.

7. Het spuiten van de aflak

Afwerking	Vroeger gebruikte men celluloselakken voor het spuiten van auto's. Deze ééncomponentlakken moest men na droging op hoogglans poetsen. Celluloselakken zijn inmiddels achterhaald. Tegenwoordig zijn er moderne tweecomponentenlakken. Gebruik voor het afspritzen Sikkens Autocryl Plus LV-tweecomponentenlak of het Autowave/Autoclear LV Superior tweelaagsysteem.
Autocryl LV	Autocryl Plus LV is een tweecomponentenlak. Vóórdat u gaat spuiten, mengt u de lak met een speciale verharder en een verdunning. Autocryl Plus LV is verkrijgbaar in veel kleuren. De duurzaamheid is uitstekend.
Autowave/Autoclear LV 420 tweelaagsysteem	Dit 'tweelaagsysteem' bestaat uit twee producten; u spuit eerst de kleur met Autowave. Autowave is een ééncomponentlak, waaraan u alleen maar Activator hoeft toe te voegen. Na droging van de Autowave spuit u een blanke aflak: Autoclear LV Superior. Deze blanke lak is, net als Autocryl Plus LV, een tweecomponentenlak. U moet er dus verharder en verdunning aan toevoegen.
Een extra laag blanke lak aanbrengen	Het is mogelijk om Autocryl Plus LV of Autoclear LV Superior na volledige door-harding te schuren met 3M waterproof schuurpapier grofte P1200 (type 314, bruin). Als u daarna nogmaals overspuit met Autoclear LV Superior, krijgt u een spiegelglad oppervlak. Het beste resultaat krijgt u als u de Autocryl Plus LV of Autoclear LV Superior eerst enkele weken laat doorharden, dan waterproof schuurt en ontvet en vervolgens overspuit. Het schuren van de laklaag moet wel zéér voorzichtig gebeuren; vooral op randen en scherpe kanten bestaat gevaar voor doorschuren van de laklaag.
Kleur achterhalen	Misschien komt het kleurnummer dat u zoekt niet meer in de huidige kleurdocumentatie voor. Bel in dat geval de Helpdesk Technische Voorlichting in Sassenheim. Tel: 071 - 308 33 33

8. Behandeling van het chassis

Voorbehandeling

Stralen

Laat het chassis geheel kaal stralen tot de Zweedse reinheidsgraad SA 2½-3. Schuur het staal zonodig na met droog schuurpapier grofte P80 of P120 om 'losvaste' staaldeeltjes te verwijderen. Door de constructie van het chassis is schuren vaak lastig. Gebruik eventueel een machinale staalborstel. Maak het oppervlak na het stralen/schuren/borstelen grondig stofvrij.

Stralen is de meest ideale voorbehandelingsmethode, omdat alle roest en verontreinigingen worden verwijderd. Als het voor u niet haalbaar is om de carrosserie te (laten) stralen, verwijder de aanwezige lak- of tectyllagen dan door middel van afbijten:

Afbijten

Ontdoe de ondergrond eerst volledig van verontreinigingen en roest door middel van schuren met droog schuurpapier grofte P80 of P120. Gebruik eventueel een staalborstel. Ruw de lak- of tectyllagen op met grof schuurpapier of een staalborstel en ontvet de ondergrond met M700. Door het opruwen en ontvetten van de ondergrond kan afbijtmiddel beter in de ondergrond dringen, waardoor het afbijten makkelijker gaat.

Smeer het oppervlak in met afbijtmiddel. Wacht tot de lagen zacht zijn en schrap deze vervolgens met een plamuurmes van de ondergrond. Verwijder afbijtresten met water en schuur daarna het geheel na met droog schuurpapier grofte P80. Maak de ondergrond stofvrij en ontvet met M700.

Noot: breng op kaal staal zo snel mogelijk primer aan. Op kaal staal ontstaat namelijk zeer snel 'vliegroeft' (een dun laagje roest) !

Grondbehandeling

Spuit het chassis in een vullende, roestwerende primer. Gebruik hiervoor LV 850 Washprimer CF Black. Breng voldoende laagdikte aan (minimaal twee lagen). Let erop dat u alles goed 'raakt'. Het kan zijn dat u bepaalde plaatsen moeilijk kunt bereiken met de verfspuit. Breng dan primer aan met bijvoorbeeld een radiatorkwast of 'bokkepoot'.

Afwerking

Epoxycoating

Voor optimale bescherming tegen roestvorming en beschadiging door steenslag is het belangrijk het chassis te voorzien van een slagvaste coating. Gebruik hiervoor bijv. Redox EP 3400. Deze watervaste twee-componenten-epoxycoating kunt u verwerken met kwast of spuitpistool.

Bitumencoating

U kunt het chassis ook voorzien van een dikke ééncomponent 'undercoating' (bitumencoating). Enkele producten die voor deze toepassing geschikt zijn: 3M Body-Coat Brush (08803), 3M Kwastbare Underbody Coating (142.80x) of Teroson-voor productinformatie over deze undercoatings kunt u terecht bij:

3M Nederland b.v.

Postbus 193
2330 AD Leiden
tel: 071 5450450

Rhiwa-Hartomex b.v. (Teroson)

Postbus 141
2910 Nieuwerkerk a/d IJssel
tel: 0180 331200

---

9. Productinformatie

Producttype	Product	t.i. nummer
Ontvettingsmiddel	M700	6.27
Plamuur	Polystop LP	4.5.3
	Polysoft	4.5.7
	Polykit IV	4.5.9
Sputplamuur	Polysurfacer	3.5.1
Washprimer	Washprimer 1K CF	1.1.17
	LV 850 Washprimer CF Black	9.1.4
Epoxyprimer	Primer Surfacer EP II	2.4.5
Filler	Colorbuild	3.2.14
Aflakken	Autocryl Plus LV	5.2.78
	Autowave	5.0.2
	Autoclear LV Superior	S1.09.01
Epoxy zinkstofcompound	Interzinc 52	
Epoxy undercoating	Interguard 536	

11. Algemene informatie

**Verwerkings-
omstandigheden**

Voor meer gegevens verwijzen wij naar de technische informatiebladen van de betreffende producten. Verwerk tweecomponentenmaterialen niet bij een temperatuur lager dan 10°C en/of bij een relatieve vochtigheid hoger dan 75%.

Productveiligheidsbladen

Voor productveiligheidsbladen van de in dit boekje genoemde producten verwijzen wij naar het boek 'Productveiligheidsbladen Autoreparatielakken'.

**Actualiteit van deze
documentatie**

Gezien de voortdurende ontwikkeling in de autoreparatielakkenbranche verdient het aanbeveling om regelmatig te informeren naar de laatste stand van zaken. Hiervoor kunt u contact opnemen met uw Sikkens-leverancier of de afdeling Technische Voorlichting Autoreparatielakken in Sassenheim. Tel.: 071 3083333, fax 071 3086968. Informatie betreffende onze producten kunt u ook vinden op www.autolakken.nl

---
